

Frétt nr. 10/2021

19.10.2021

Leiðandi hagvísir Analytica – Möguleg áhrif mikils loðnukvóta

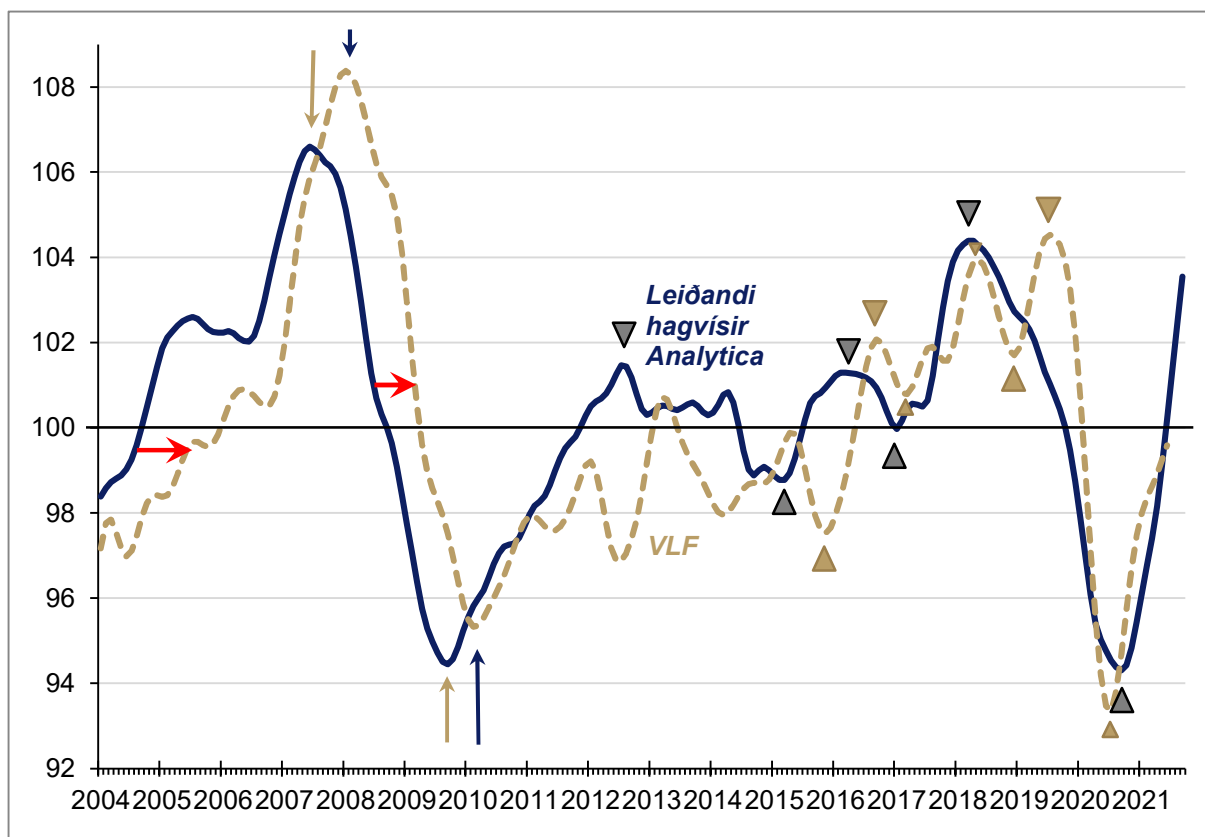
Leiðandi hagvísir Analytica (e. Composite Leading Indicator) hækkaði í september og hefur nú hækkað í eitt ár samfleytt. Hagvísirinn hefur ekki verið hærri síðan sumarið 2018. Efnahagsbati er í gangi og lítið er til væntanlegs stóraukins loðnuafla á komandi vertíð.

Fimm undirlíðir af sex hækka frá í ágúst en stærsta framlag til hækkunar er vegna fjölgunar ferðamanna og aukins vöruinnflutnings. Þrátt fyrir sterkar jákvæðar vísbendingar þá er ennþá óvissa tengd ferðaþjónustu og framgangi COVID-19 farsóttarinnar erlendis. Þá er óvissa um framvindu í öðrum þeim atvinnugreinum sem mest hafa vaxið sl. misseri.

Hagvísirinn er vísitala sem gefur vísbendingu um vendipunkta í efnahagssumsvifum að sex mánuðum liðnum. Það er hlutverk vísitölnunnar að veita skýra sýn á efnahagshorfur og vara tímanlega við viðsnúningi í efnahagssumsvifum. Vísitalan er reiknuð á grundvelli sömu aðferðafræði og annars staðar þar sem sambærilegar vísitölur eru reiknaðar en sérstaklega er tekið mið af verklagi OECD.

Mynd 1. Leiðandi hagvísir Analytica og verg landsframleiðsla – frávik frá leitni

Langtímaleitni = 100

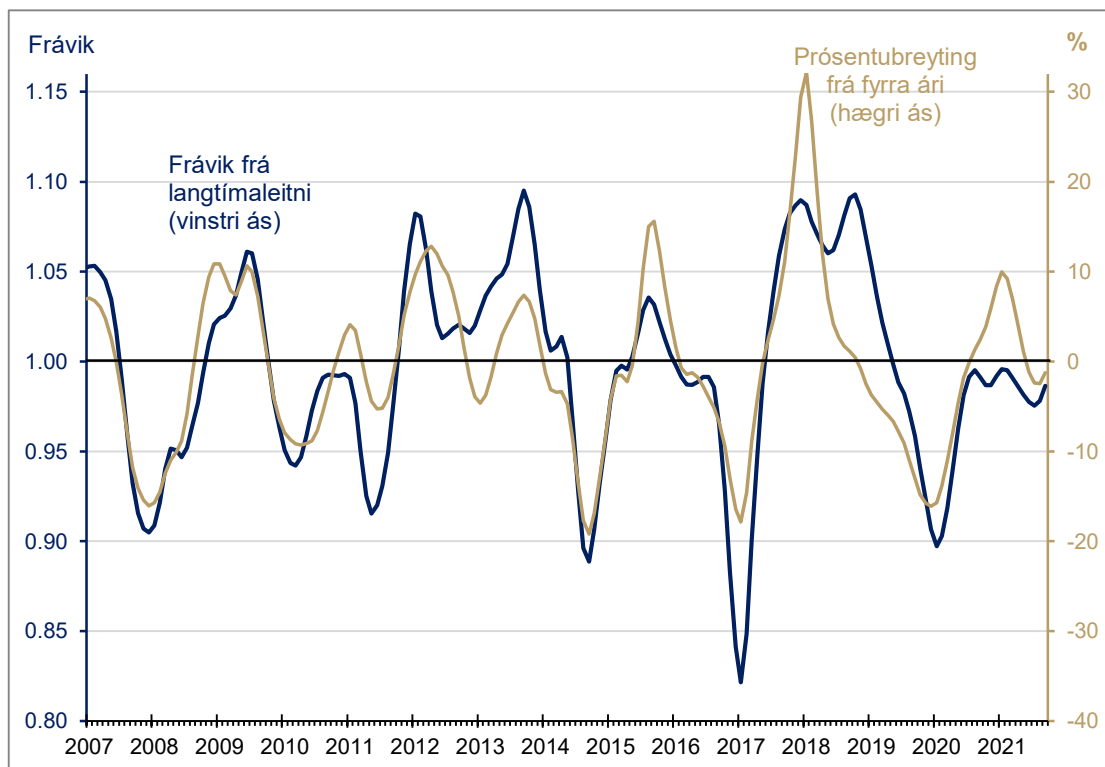

Þróun leiðandi hagvísis Analytica er sýnd á mynd 1 (blár ferill) ásamt þróun vergrar landsframleiðslu (VLF - brotinn ferill). Reynslan er sú að leiðandi hagvísir er að jafnaði um 6 mán. á undan þróun landsframleiðslu.

Á mynd 2 má sjá þróun á vísitölu aflamagns, árstíðaleiðrétta og jafnaða fyrir tímabilið 2007-2021. Um er að ræða einn af undirþáttum leiðandi hagvísisins en reynslan sýnir að hér er um fremur tímanlega vísbendingu að ræða. Tílefnið er tilkynning frá því fyrr í mánuðinum um úthlutun aflamarks í loðnu sem gefur væntingar um að komandi vertíð verði sú stærsta í tæp 20 ár.

Dökkblái ferillinn á mynd 2 sýnir frávik vísitölu aflamagns frá langtímaleitni en brúni ferillinn prósentubreytingu frá fyrra ári. Ferlarnir bera vott um að undanfarna mánuði hafi verið lítilsháttar samdráttur m.a. í framhaldi af minna aflamarki annarra tegunda. Raungerist væntingar um stóraukinn loðnuafli má búast við að þessi undirlíður hagvísisins verði leiðandi í vetur og vegi þannig á móti minni vexti í kortaveltu innanlands.

Mynd 2. Vísitala aflamagns – Frávik frá langtímaleitni og %breyting frá fyrra ári
Keðjutengd - Árstíðaleiðréttt og jöfnuð

Sömu ferlar og birtir eru á mynd 2 eru einnig sýndir á myndum V1 og V2 í viðauka en tilgangurinn með mynd 2 er að draga fram þá þróun sem þar birtist.

Leiðandi hagvísir Analytica er samansettur úr sex undirþáttum af mismunandi toga. Um er að ræða aflamagn, debetkortaveltu, ferðamannafjölda, heimsvísitölu hluta-bréfa, innflutning og væntingavísitölu Gallup. Í september hækka fimm undirþættir frá fyrra ári. Frá í ágúst hækka sömu fimm undirþættir. Sjá viðauka, myndir V1 og V2.

Hugmyndin að baki vísitölunni er sú að framleiðsla hefur aðdraganda. Vísitalan er reiknuð á grundvelli þátta sem mælast í upphafi framleiðsluferilsins og/eða veita vísbendingar um eftirspurn eftir vörum og þjónustu. Til að unnt sé að auka framleiðslu þarf t.d. að afla aðfanga og stofna til fjárfestinga.

Einstök gildi leiðandi hagvísis Analytica hafa verið endurskoðuð en það er afleiðing nýrra gilda fyrir undirþætti og þeirrar aðferðafræði sem notuð er við útreikninginn, þ. á m. endurmats á langtímaleitni.

Leiðandi hagvísir Analytica hækkar í september og tekur gildið 103,6, sjá töflu 1. Sú tala á að gefa vísbendingu um framleiðslu sex mánuðum síðar þ.e. í mars 2022. Hagvísirinn tekur gildið 100 þegar búist er við að landsframleiðsla sé í takt við langtímaleitni.

Tafla 1. Leiðandi hagvísir Analytica 2020-2021

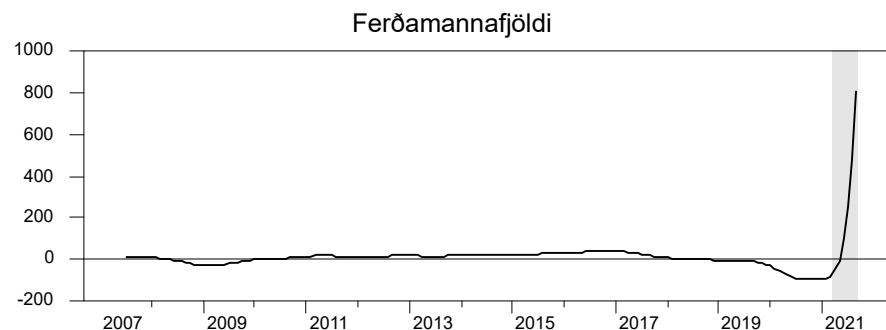
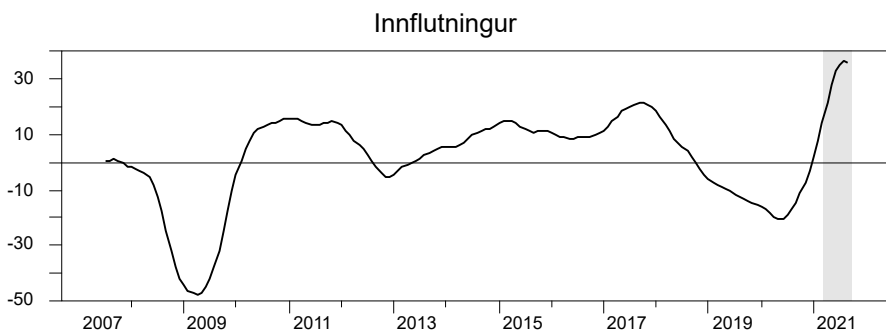
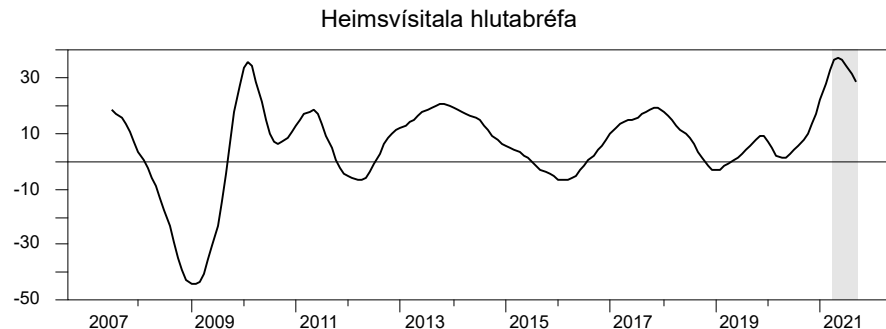
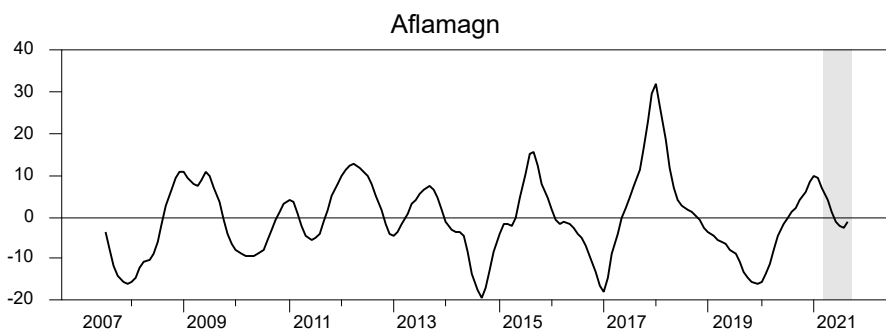
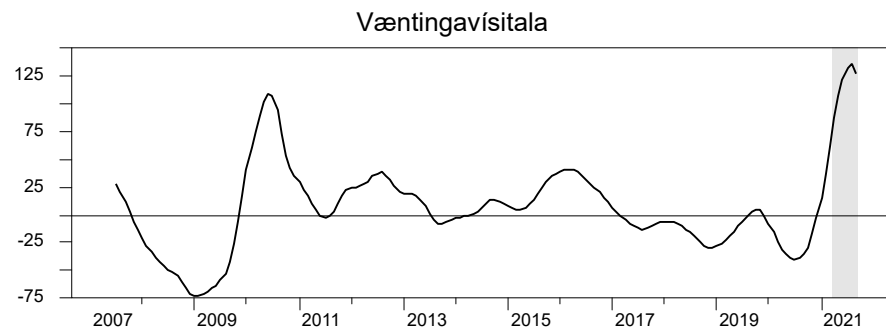
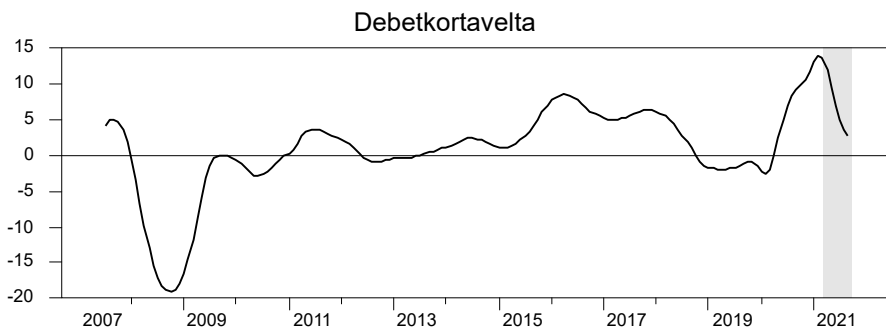
	Vísitala	Breyting (%)		Vísbending fyrir
		í mánuði	frá fyrra ári	
2020				
september	94.3	-0.1%	-6.1%	mars 2021
október	94.4	0.1%	-5.6%	apríl
nóvember	94.8	0.4%	-4.7%	maí
desember	95.4	0.6%	-3.3%	júní
2021				
janúar	96.1	0.7%	-1.8%	júlí
febrúar	96.8	0.7%	-0.2%	ágúst
mars	97.4	0.7%	1.4%	sept.
apríl	98.2	0.8%	2.9%	okt.
maí	99.1	1.0%	4.3%	nóv.
júní	100.2	1.1%	5.7%	des.
júlí	101.3	1.1%	7.2%	jan. 2022
ágúst	102.4	1.1%	8.5%	feb.
september	103.6	1.1%	9.8%	mars

Birting leiðandi hagvísis Analytica fyrir október er áformuð þann 18/11 2021.

Nánari upplýsingar veitir Yngvi Harðarson hagfræðingur
Sími: 527 8890 – Tölvupóstur yngvi@analytica.is

Mynd V1 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Prósentubreyting frá fyrra ári *

* Ekki frávik frá leitni viðkomandi þáttar

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta heimila í verslun innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlugvallar.

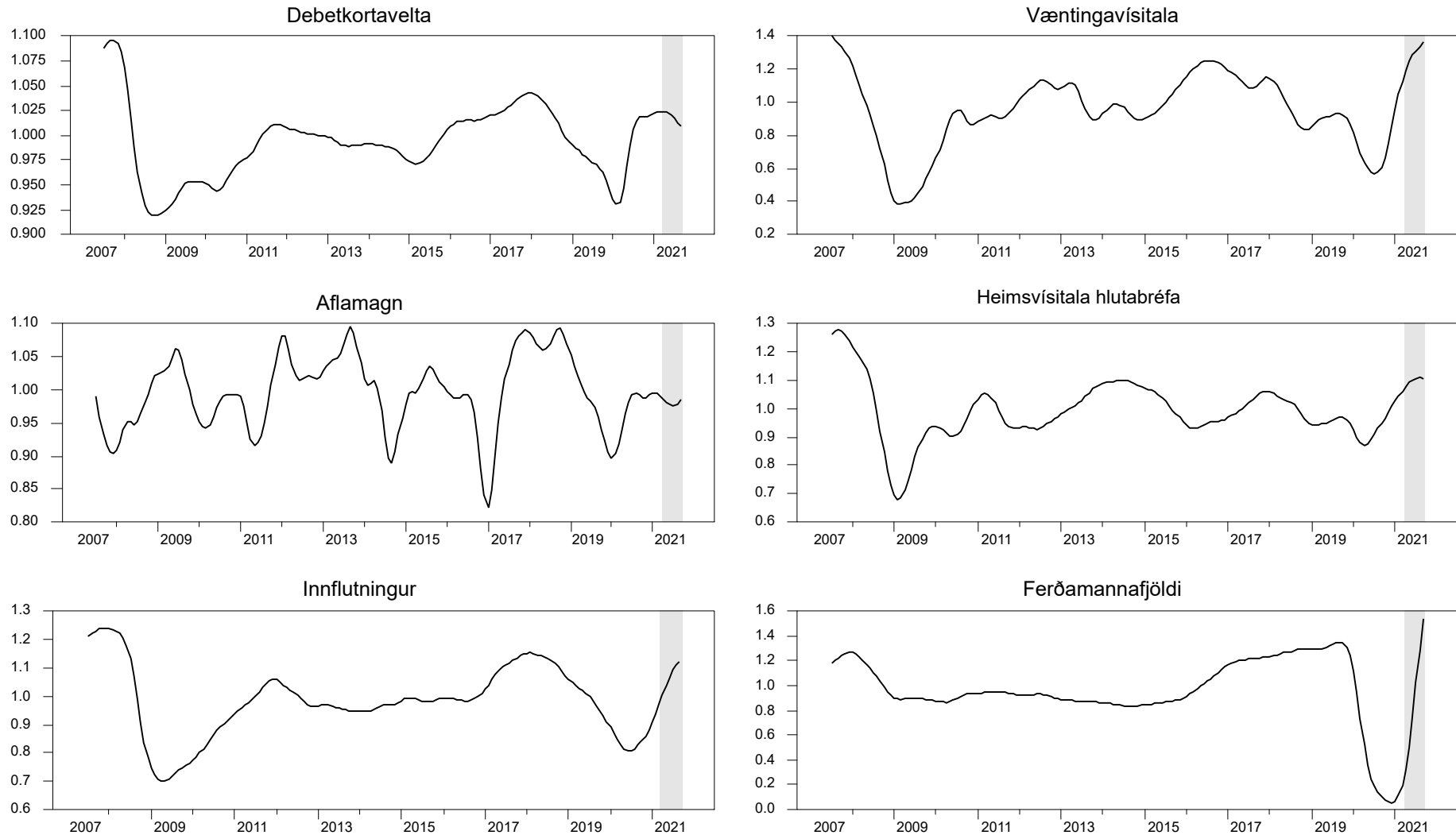
Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Mynd V2 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Frávik frá langtímaleitni

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurflugvallar.

Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Um Analytica

Analytica ehf. er óháð ráðgjafarfirmi á sviði efnahags- og fjármála með áherslu á ráðgjöf um fjár- og áhættustýringu til fagfjárfesta. Sérstaða fyrirtækisins liggur í áratuga reynslu og sérþekkingu starfsmanna.

Framkvæmdastjóri og stofnandi fyrirtækisins er Yngvi Harðarson hagfræðingur.

Yngvi er fæddur árið 1960. Hann er með MA gráðu í hagfræði frá Queen's University of Kingston í Kanada með áherslu á hagrannsóknir og peningamálahagfræði. Að auki er hann með próf í utanríkisverslunarfræðum frá Yrjö Jahnnson Foundation í Helsinki og CMT gráðu í tæknigreiningu frá CMT Association í N.Y. Þá er Yngvi með próf í verðbréfiðskiptum. Yngvi hóf starfsferil sinn hjá Þjóðhagsstofnun árið 1988. Hann varð hagfræðingur Félags íslenskra iðnrekenda árið 1990. Yngvi stofnaði ásamt Sverri Sverrissyni fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspár ehf. árið 1993, sem sérhæfði sig í áhættu- og skuldastýringu. Árin 2007 og fram til júlí 2010 gegndi Yngvi stöðu framkvæmdastjóra hjá Askar Capital hf. fjárfestingarbanka.

Nánari upplýsingar á heimasíðu fyrirtækisins <http://www.analytica.is>